

MINNESANTECKNINGAR gjorda 1932 i samband med textilinventeringen inför Mariestadsutställningen 1933.

Tyvärr framgår ej vem nedtecknaren är.

Varola

"Enligt hörsägen av fru Augusta Jonsson Skattegården Varola.

Randiga kjolar som ej räckte längre än mitt på benen.

Svarta skor med höga klackar. Svarta strumpor.

Liv för gift kvinna av blått damast antagligen laskat, knäpptes med hakar och hyskor. Ryggen i ett stycke med snedsömmar och där skörtet börjar var isytt en knapp av blått glas med röd prick itu. Nedtill kantat med blått sidenband.

Förklädet av slätt grönt ylletyg fyrskäfte (fyra skaft) bomulls-eller linnevarp med ylleinslag veckat och ungefär 2 alnar brett. Slutade där knappen på livet var isytt.

Liv för ogift kvinna av sämskat skinn med kort skört garnerat med rosor och taggar antagligen av rött kläde.

Till detta bars lösa ärmar av vitt linne och vitt halskläde instucket under livet.

Till vardags antagligen de rutiga schaletterna.

Bindmössa och som ytterplagg halsduk.

Till kyrktröjor av svart eller blå vadmal, fårskinnspäls vill vardags.

Den röda randen i kjolen färgad med saffransrött.

Siden dito'!

Värsås 1

"Brudpigor hade spännen med tunna roser.

Pojkar mössa med snibb.

Wästerängstöserna i Djursätra gjorde bindmössor. Håret sattes upp i hård knut under mössan.

Kapporna kallades kolt.

Skärp kallas gordar (gjordar) med spänne av silver.

Männen hade knäbyxor av skinn och vadmal. 1863 användes ännu knäbyxor, linne- byxor till vardags.

Långrockar med 2 knappar bak. Rödrandiga

västar med liggande krage. Nattkappor med

tyllbroderier.

Mössor av vadmal och hundskinn med stora kullar och skärm. Höga hattar till finare.

Vita strumpor, konststickade med vridna ränder. Svarta

träskor till vardags.

Fårskinnspäls, skinrockar med pälsen inunder.

Till vardags nöthårskjolar s.k. livstyckakjolar med liv och kjol fastsydda, fårskinnspäls utanpå. Knäpptes med hyske och hake, sprund fram och vecken möttes bak.

Skoning var av vad tyg som helst och 2 och 2,5 cm bred. Liven

voro av skinn och damast.

Yttertröjor av blå eller svart vadmal som gick till halsen.

Halsklädet var endast nedstoppat och fastsatt med en nål. I senare tider över livstycket och satt alldeles slätt.

Halsdukarna voro rutiga, blå och röda.

överdelens tyg, linne upptill, blangarn (blångarn) nedtill, hål för halsen och öppna ärmarna.

Förklädet av grönt halvulle. 7 kvarter brett veckat. Vantar med svarta broderier'.

Wärsås 2.

"Lik sveptes i gammalt linne. Vid

dop användes mössa.

Pojkar hade koltarockar utan byxor.

Man lånade kläder till bröllop.

På sommaren gick man barärmad.

Kyrkläderna vilka voro de bästa togos av när man kom hem och söndagskläderna togos på.

Svart användes vid nyår-påsk-midsommar-Mariebebådelsedag-långfredag-Michels- dagen, söndagar. Samt vid nattvardsgång.

Stycke och mössa fingo flickorna när de läste fram.

Vid nära släkt bortgång användes vita huvudkläden och dito förkläden. Skräddarna gingo ikring i socknarna och sydde ofta dessa som bisyssla.

Samdbäcken i Wärsås. Färgning

Vadmalsstamp i Månsgården i Wärsås, där fanns även garvare. Även kvarngården Varola.

Det man ej gjorde själv köptes på marken.

Paraply användes 1860

Linus Karlsson, Tåstaryd, Värsås, har i brev ställt till Hemslöjden i Skövde lämnat uppgifter om ett skinnliv, som fanns i hans mor Lovisa Andersdotters ägo. Han kan ej med bestämdhet säga vem som har burit detsamma.

I slutet på ett av dessa brev, daterat 16/2 1933, finns ett tillägg, som är skrivet av annan person. Handstilen stämmer väl överens med den okände nedtecknaren till ovan återgivna minnesanteckningar.

Tillägget lyder:

"Anna Eriksdotter född 12 juni 1790 död 18 september 1865.

Sytt av hennes fästman till festmöpresent, vilken vid sidan av sitt jordbruk var skraddare och hette Andreas Andersson.

Deras dotter Lovisa Andersdotter född 27 april 1833 död 17 maj 1920.

Hennes son smeden Linus Karlsson född 1 juli 1865 är ägare till livet, Tåstaryd Värsås, Westergården Djursätra'

Länshemslöjden i Skövde, genom fröken Margareta Cederstedt, har i brev till Nordiska Museet ställt några frågor rörande skinnlivet från Värsås.

Svar från Nordiska Museet genom Ingrid Dahlin daterat 20/12 1932. I detta står bland annat följande att läsa:

"Amanuens S. Svensson och undertecknad tyckte att det var ett utmärkt bra gammalt liv, och ej alls "modernt", så som ni förmodat. Det råder inget tvivel om, att ej detsamma med fördel kan kopieras. Dock finns det absolut ingenting som säger, att det skulle ha använts endast av ogifta, den olikheten vet jag ej existerar någonstades, utan är det ett vinterplagg för kvinna helt enkelt.

Vår åsikt här blir även den, att samma snitt kan användas i annat material, ex. det blå som föreslås. Det är absolut rättare att kopiera efter något som finns än efter en hörsägen':

Skaraborgs Länsmuseum i mars 1988

Inger Östberg